

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Çağdaş Hukukçular Derneği İstanbul Şubesi Cezaevi Komisyonu üyesi ve Halkın Hukuk Bürosu avukatlarından Günay Dağ, Maltepe Çocuk Cezaevi'nde işkence gören ve tek kişilik hücrede kaldığı için açlık grevine başlayan 17 yaşındaki müvekkili H.İ. ile görüşmeye gittiğinde, işkenceye maruz kalmış ve darp edilmiştir. Kendi beyanları ve darp fotoğrafları ile birlikte basına yansıyan bu durum, sağlık raporuyla da tescillenmiş ve sorumlular hakkında dava açılması talebiyle mahkemeye başvurulmuştur.

Basında yer alan haberlere göre Avukat Günay Dağ, müvekkiliyle görüşmeye gittiğinde, önce H.İ.'nin maruz kaldığı davranışları cezaevi müdürüne sormak istemiş ve o gün nöbetçi olan cezaevi 3. Müdürü ile odasında görüşmüştür. Avukat Günay Dağ'ın verdiği bilgiye göre, yaşananları sorduğunda "Hapishanedeki kurallara uymadığı için sonuçlarına katlanıyor. Burada işkence falan yok" cevabını almıştır. Bu cevap üzerine Avukat Dağ, müvekkiline böyle davranılamayacağını belirtmiş, darp sonucu hayatını kaybeden Engin Ceber'i örnek göstererek, bunun hukuki sonuçlarının ağır olacağını ve bundan vazgeçmelerini söylemiştir.

Türkiye'de işkencenin olmadığı sıklıkla ve altı çizilerek siyasal iktidar ve işkence yapıldığı iddia edilen kurumlar tarafından (bu örnekte de olduğu gibi) dillendirilmektedir. Yukarıda bahsi geçen vakada, işkenceye maruz kaldığı için müvekkilinin haklarını korumaya ve müvekkilinin hukuka erişimini sağlamaya çalışan avukat bile darp edilebilmekte, işkenceye uğrayabilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Maltepe Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndaki mahkumlara işkence yapıldığı iddialarına karşılık, kurum içi soruşturma başlatılmış mıdır ya da başlatılacak mıdır? Soruşturmanın güncel akıbeti nedir?
2. Avukat Dağ tarafından iddia edildiği üzere, müvekkiline yönelik tutum ve davranışları kendisine sorulduğunda nöbetçi cezaevi müdürü, "Hapishanedeki kurallara uymadığı için sonuçlarına katlanıyor" şeklinde ifadede bulunmuştur. İfadede bahsedilen "kural" nedir?
3. Cezaevi kuralları insan onuruna uygun, hukuken ve fiilen insan haklarına hâlel getirmez kurallar mıdır? Bu kurallar iç hukuk ve uluslararası hukukta ihlal edilmemesi ve korunması söylenen haklara uygun biçimde mi oluşturulmuştur?
4. Hizmet personelinden idarecilere kadar her statü ve pozisyonundaki cezaevi çalışanlarına, tutuklu ve hükümlülere nasıl davranmaları gerektiği konusunda psikolojik destek verilmekte midir?
5. Kurallar tutuklu veya hükümlülere anlaşılır biçimde bildirilmekte midir? Tutuklu veya hükümlüler kurallara uymadıklarında kendilerine hangi yaptırımın (cezaevi yönetmeliğine uygun yaptırımın) uygulanacağını bilmekte midir?

6. Maltepe Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda "Kural"lara uymama durumlarında tutuklu ve hükümlülere uygulanan cezai yaptırımlar nelerdir?
7. Hukukten suç teşkil etmesine rağmen işkence olarak nitelenebilecek davranışlarda bulunmak ve kişiyi hücreye kapatmak Maltepe Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kurallara uymamanın istisnai bir sonucu mudur yoksa bu uygulamaya genellikle başvurulmakta mıdır?
8. Maltepe Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu açıldığı tarihten bu yana kaç tutuklu ve hükümlü hücreye kapatılarak cezalandırılmıştır?
9. Kaç tutuklu ve hükümlü, avukata erişim hakkını kullanamadığına dair yazılı ve sözlü olarak şikayette bulunmuştur? Şikayetlere verilen yanıtlar, eğer talebe karşılık olumsuz ise hangi yasal gerekçelere dayandırılmıştır?
10. Tutuklu veya hükümlülerin kurum içinde görev yapan hekim veya (eğer var ise) psikolojik sağlık hizmet birimine erişimlerinde uygulanan prosedürler nelerdir? Bu servislere kötü muamele veya darp edildiği yönünde yakının tutuklu ve hükümlü olmuş mudur? Cezaevi idaresi tarafından bu konuda soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmışsa, güncel akıbeti nedir?
11. Tutuklu ve hükümlülerin periyodik olarak tıbbi ve psikolojik muayeneleri yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise, ne sıklıkla yapılmaktadır? Bu muayene ve kontrollerde hasta-doktor mahremiyeti korunmakta mıdır ve bu konuda hakları korumaya ve hak ihlallerini ortaya çıkarmaya dönük hukuksal tedbirlere uyulmakta mıdır?
12. Avukat Günay Dağ'ın Maltepe Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yaşadığı olay ile ilgili Maltepe Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu tarafından bir tutanak tutulmuş mudur? Konuyla ilgili Adalet Bakanlığı'na iletilen bir yazılı rapor veya tutanak mevcut mudur? Avukat Günay Dağ'ı darp eden ceza infaz memurlarının kimlerdir? Avukat Günay Dağ'ın maruz kaldığı olayın sorumlularıyla ilgili bir soruşturma başlatılmış mıdır? Henüz başlatılmadıysa, başlatılacak mıdır?
13. İnfaz koruma memurları, kurumda herkesi kapsayan iç güvenliği kurum idarecilerinin kişisel talepleri doğrultusunda kaba kuvvete başvurarak mı sağlamaktadır? Güvenliği sağlamak yönünde kaba kuvvete başvurma durumu kurumda görev yapan memurlar tarafından bir reflekse mi dönüşmüştür?
14. Reşit ve hukuk eğitimi almış, avukatlık yapan bir bireye kurum sınırları içinde işkence, darp ve cebir uygulanabiliyorsa, böylesi davranışların kurum içinde cezalarının infazı için tutulan kişilere uygulanmadığına, ceza infaz kurumunda işkencenin olmadığına dair bir ifade hangi hukuksal ve pratik uygulama ve denetimlerle temellendirilecektir?
15. Avukat Günay Dağ'ın ve 17 yaşındaki H.İ'nin işkenceye maruz kalması konusunda etkili bir soruşturma yürütülecek midir?
16. Bugüne dek avukatlar tarafından ceza infaz kurumlarında işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı yönünde şikayette bulunan avukat, şikayete dönük soruşturma başlatılan olay ve resmi suç duyurusunda bulunan vaka sayısı kaçtır?